

KLUB POSLANIKA

„Demokrate – Demos – Mir je naša nacija“

Br: 01/591

Podgorica, 23.06.2021. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	23.06. 2021	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-36/21-2	
VEZA:		
EPA:	236 XXVII	
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku mr Aleksi Bečiću

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore i člana 130 Poslovnika Skupštine Crne Gore podnosimo **PREDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O DRŽAVNIM I DRUGIM PRAZNICIMA**, radi stavljanja u skupštinsku proceduru.

Poslanici

1. Vladimir Martinović

2. Momo Koprivica

3. Boris Bogdanović

Vaka Đurovića 82/3, Podgorica
demokrate.press@gmail.com
office@demos.co.me
+382 (020) 662 397

Demokrate

Demos

**ZAKON O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O DRŽAVNIM I DRUGIM
PRAZNICIMA**

Član 1

U Zakonu o državnim i drugim praznicima („Sl.list RCG“, br. 27/07 i „Sl.list CG“, br. 36/13), u članu 1 stav 2 poslije riječi „Nova godina“ riječ „i“ zamjenjuje se zarezom, a poslije riječi: „Praznik rada“, briše se tačka i dodaju se riječi: „i 13. novembar – Njegošev dan, crnogorski praznik kulture“.

Član 2

Poslije člana 3 dodaje se novi član, koji glasi:

„Član 3a

Izuzetno od čl. 2 i 3 ovog zakona, praznik 13. novembar – Njegošev dan, crnogorski praznik kulture obilježava se održavanjem kulturnih manifestacija koje će biti posvećene liku i djelu Petra II Petrovića Njegoša.

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

O b r a z l o ž e n j e

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjeni i dopuni zakona o državnim i drugim praznicima sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

U kalendarima svih savremenih država i naroda postoje određeni datumi posvećeni sjećanjima na najznačajnije događaje i ličnosti. Takvi datumi nisu samo puki čuvari prošlosti i prenosioci sjećanja, već i datumi kojima se afirmišu određene vrijednosti u vezi sa državom, njenom kulturom, istorijom i tradicijom.

Zajedničko svojstvo svih zakonom propisanih praznika u Crnoj Gori jeste to što oni reprezentuju kulturno-istorijske tekovine koje svi narodi u Crnoj Gori i sve njene manjinske nacionalne zajednice smatraju svojim. Propisani praznici u Crnoj Gori, na taj način, postaju čuvari državnog jedinstva, međunacionalnog i međukonfesijskog sklada u Crnoj Gori.

Obilježavanje takvih praznika predstavlja značajan civilizacijski i kulturni čin kojim se ostvaruju funkcije značajne za život države, njenih naroda i njenih manjinskih nacionalnih zajednica. Ovakvi datumi ostvaruju svoje funkcije u odnosu na savremeni trenutak, tako što snaže utemeljenje, jačaju i čuvaju identitet države. Koristeći se ovim datumima kao simbolima koji reprezentuju određene istorijski potvrđene državne vrijednosti. Nadalje, ovi praznici ostvaruju funkciju i u odnosu na prošlost koju reprezentuju na način što iskazuju poštovanje prema kulturno-istorijskom nasljeđu. Konačno, ovi praznici se na odgovoran način odnose i prema budućnosti države jer podstiču praksu da se država izgrađuje i unaprjeđuje imajući u vidu iskustva stečena njenim istorijskim trajanjem.

Ovakva praksa u potpunosti korespondira i sa uporednim iskustvima drugih savremenih država. Uvrštavanjem datuma posvećenih najznačajnijim historijskim ličnostima u praznike, ne čini se ništa što se ne čini i u drugim državama koje na ovaj način reprezentuju svoja sjećanja, istovremeno jačajući svoju državnu, kulturnu i historijsku samosvijest. Brojne su države na svijetu u kojima postoje praznici posvećeni imenima značajnim za književnosti i kulture koje nastaju na njihovim prostorima. Na ovaj način se brendira vlastita istorija i kultura, a imena u vezi sa kojima se obilježavaju praznici se etabliraju kao kulturno nasljeđe ne samo pojedinih država, već i svjetske književnosti. Dakle, proslavljanje ovakvih praznika ne predstavlja samo egocentrično slavljenje vlastite kulture, već slavljenje svjetske kulturne baštine u djelima značajnih ličnosti sa našeg prostora. Izrečenu tvrdnju potvrđuju primjeri iz drugih država. Na inicijativu Ministarstva kulture Italije, a u susret obilježavanju 700 godina od Danteove smrti 2021. godine, ustanovljen je „Dantedi“, nacionalni dan posvećen Danteu Aligijeriju koji će se obilježavati svakog 25. marta. „Dantedi“ je, kako navodi Ministar za kulturu Italije, koji je prošle godine zajedno sa Savjetom Ministara odredio 25. mart kao dan u kome se proslavlja život i djelo Dante Aligijerija (1265-1321), „dan u kome će Italija i svijet proslavljati život i rad ovog genija“. Dakle, ne samo Italija, iz koje se Dante vinuo u nebo svjetske književnosti, nego i cio svijet čija je Danteovo djelo kulturna baština.

Na Generalnoj konferenciji UNESKO-a održanoj u Parizu 1995. godine, donijeta je odluka o obilježavanju svjetskog dana knjige i autorskih prava i obilježava se u cijelom svijetu 23. aprila, na dan kada je rođen i preminuo Šekspir, preminuli Servantes i Nabokov. U Španiji je ovaj dan praznik još od 1923. godine i s njim je u vezi tradicija koja se praktikuje još od Srednjeg vijeka da tog dana muškarci donose ruže svojim voljenima, a od 1925. godine žene njima daju knjigu u zamjenu. Tu su i nama bliži primjeri kao što je Republika Slovenija koja je dan smrti Prešerna definisala kao svoj kulturni i državni praznik kada se i dodjeljuje državno priznanje – Prešernova nagrada koja je pandan Njegoševoj nagradi u Crnoj Gori.

Petar II Petrović Njegoš je bio na prijestolu Crne Gore u periodu plemenskog partikularizma, siromaštva i još nerazvijenih državnih institucija. Njihovo

savlađivanje bio je Njegošev osnovni cilj u čemu je, za svog kratkog života, i uspio, ostavivši nam ujedinjenu državu sa razvijenim institucijama. Iz tog razloga, Njegoš je vječiti podsjetnik na sve ono što građane Crne Gore čini ujedinjenim, trajno predstavljajući ideju o onom šta Crna Gora jeste. Petar II Petrović Njegoš i njegovo djelo, zahvaljujući tome, jesu i danas, kohezivna snaga za sve građane Crne Gore jer smo oko neupitnosti njegovog značaja za Crnu Goru, njenu državnost i kulturu svi saglasni.

O kohezivnoj snazi Njegoševoj, kako u njegovom vremenu, tako i danas, posebno govore njegova prijateljstva, ljubav i pobratimstva sa muslimanskim begovima, spahijama, pašama, osvjedočena u njegovim pismima, ali i njegov kosmopolitizam čije dokaze nalazimo i u njegovom najpoznatijem djelu – „Gorskom vijencu“, gdje je, kroz usta Mustaj kadije, ispjevana jedna od najljepših oda Stambolu (O Stambole, zemaljsko veselje, // kupo meda, goro od šećera, // banjo slatka ljudskoga života // đe se vile u šerbet kupaju...) Njegoševo djelo, dakle, bez obzira na istorijski kontekst u kojem nastaje, ima čemu da nas nauči i kada je riječ o međunacionalnom i međukonfesionalnom skladu, miru i toleranciji što su sve neporecive vrijednosti i savremene Crne Gore.

Njegošev književni opus je, i nakon toliko vremena, podjednako aktuelan, inspirativan za nova čitanja i tumačenja, često i intrigantan, provokativan i kontroverzan, ali to i jeste osobina koja krasi sve velike duhove i velikane književnosti. O značaju Njegoševog opusa dovoljno govori činjenica o mnogobrojnosti svjetskih jezika na koji je Njegoševo djelo prevedeno. Zahvaljujući tome, naša država, njena kultura se po Njegošu prepoznaju u svijetu.

Iz nabrojanih razloga, 13. novembar, dan Njegoševog rođenja, zaslužuje da ima status državnog praznika u Crnoj Gori, na korist svih njenih građana. Crna Gora ima priliku da ovaj datum proglasi državnim praznikom u godini kada obilježava jubilej – 170 godina od Njegoševe smrti.

III OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Prijedlogom ovog zakona utvrđuje se novi praznik u Crnoj Gori i to 13. novembar – Njegošev dan, koji će biti crnogorski praznik kulture i određuje se da se on obilježava održavanjem kulturnih manifestacija, što korespondira sa osnovnim razlozima izmjene i dopune Zakona. Naime, kulturne manifestacije su adekvatan model koji će obezbijediti prezentaciju i afirmaciju naslijeđenih kulturno-istorijskih vrijednosti Crne Gore, ali pokazati i opredijeljenost sadašnjih i budućih generacija da na najznačajnijem kulturnom i duhovnom nasljeđu izgrađuju državu i njen kulturni identitet.

IV USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Ovim Prijedlogom zakona se ne dira u osnovni koncept Zakona, koji je već usklađen sa relevantnim međunarodnim zakonodavstvom.

V SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore.

TEKST ODREDAVA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJAVAJU

Član 1

Državni praznici Crne Gore su: 21. maj - Dan nezavisnosti i 13. jul - Dan državnosti.

Praznici u Crnoj Gori su i: 1. januar - Nova godina i 1. maj - Praznik rada.

Član 2

Državni i drugi praznici praznuju se dva dana i to na dan praznika i narednog dana (u daljem tekstu: praznični dani).

Član 3

Praznični dani su neradni.

Ukoliko je praznik nedjelja, neradna su dva naredna dana.

Ukoliko je drugi praznični dan nedjelja, neradni je prvi naredni dan.